

ASSUMPTE: CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA SOBRE L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE GOVERNS LOCALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

TIPUS DE NORMA: Llei de la Generalitat

REFERÈNCIA:

La Direcció General d'Administració Local amb caràcter previ a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de governs locals de la Comunitat Valenciana, sotmet a consulta pública prèvia, de conformitat amb l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquesta iniciativa per a recollir les opinions i arguments dels ens i organitzacions potencialment afectades en l'àmbit de la seua aplicació i de la ciutadania en general, sobre:

a) Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa

Inaplicabilitat de determinats articles de la normativa vigent, Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana, i necessitat d'adaptació a la Llei 7/1985 de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, modificada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.

També es planteja la necessitat de regular nous aspectes del règim local valencià per a donar respostes i recuperar la legitimitat de l'acció política, des d'una nova perspectiva de govern més democràtic, transparent i participatiu. Les democràcies actuals viuen un deteriorament de la seua imatge a causa de la desafectació o la pèrdua de la confiança entre la ciutadania i els seus representants. Aquest distanciament comporta riscos pel que fa a la legitimitat democràtica i suposa al mateix temps un repte de gran transcendència en la tasca de millora de la qualitat i de recuperació d'uns nivells acceptables de governabilitat democràtica. En aquest sentit la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana és deficitària i no ofereix els mecanismes adequats per a afrontar els nous reptes democràtics del nou govern local del segle XXI, en presentar una visió del règim local basat en un model d'administració burocràtica, marcadament procedimental, administrativista i jerarquitzada.

En la línia de les lleis existents en matèria de transparència, Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, la Llei 2/2015 de 2 d'abril, de la Generalitat, de transparència, bon govern i participació ciutadana en la Comunitat Valenciana; en matèria de procediment administratiu com la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques o en matèria de contractes, com la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, cal avançar cap a un model de governança local i profunditzar en aspectes relacionats amb la regeneració democràtica, en els conceptes de bon govern, transparència, dades obertes, bona informació, publicitat activa, participació ciutadana, principi d'integritat i honestat del lideratge polític, major ètica pública, rendició de comptes i simplificació amb l'objectiu de combatre la corrupció i en definitiva les males pràctiques administratives.

El repte que es pretén abastar és la incorporació de la visió de les persones als cicles de gestió, fugir dels processos complexos, amb un nou llenguatge accessible, clar i senzill, flexible i transparent, on es minimitze l'estructura burocràtica. En la construcció de la nova agenda governamental i en la presa de decisions públiques s'ha d'obrir la porta a les opinions i criteris de la ciutadania per enfortir la legitimitat de l'acció política des de la bidireccionalitat i la corresponsabilitat. Definir per tant, els pilars sobre els quals construir una estratègia de participació orientada a explicar, donar a conèixer la realitat, informar i escoltar amb l'objectiu de poder fer polítiques en igualtat de condicions. Però també cal construir valor públic amb l'avaluació de les activitats realitzades per evitar o reduir els errors perquè el que no es mesura no té possibilitat de millora.

Finalment, és important regular un nou sistema de relacions interadministratives entre els governs locals de la Comunitat Valenciana i la Generalitat, basant-se en un model de cooperació, obert, relacional i multinivell que afavorisca la participativa activa de les entitats locals valencianes en el disseny, execució i avaluació de les polítiques públiques autonòmiques que tenen incidència en l'autonomia local.

D'aquesta manera la problemàtica sobre la qual es pretén actuar és diversa:

- Enfortir l'autonomia local, competències i finançament local, amb una major concreció del règim de les competències municipals i una millora de les relacions entre els governs locals i la Generalitat basant-se en els principis de cooperació, col·laboració i coordinació.
- Enfortir les polítiques locals des del territori per a generar empoderament, mobilitzar els recursos locals i crear entorns locals més competitius, amb el foment d'una visió estratègica de les polítiques autonòmiques aplicables als municipis en risc de despoblament o altres fins d'interés comú local.
- Lluita per a millorar la bona gestió local i dels responsables polítics locals, basant-se en el principi d'integritat, mitjançant codis ètics i de conducta i la regulació d'un règim disciplinari aplicable al bon govern local, així com la millora de l'estatut dels membres de les corporacions locals, especialment allò que afecta les garanties dels drets retributius.
- Excessiva dispersió normativa pel que fa a la regulació de la transparència, dades obertes i publicitat activa en l'àmbit local. No obstant això, cal tenir en compte que la planta municipal no és homogènia i presenta capacitats de gestió diferenciades.
- Foment d'una efectiva participació ciutadana, amb la simplificació de l'estructura organitzativa en matèria de participació i promoció de nous processos que fomenten el diàleg social i la participació de la ciutadania en la presa de decisions en l'àmbit local, i el desenvolupament de polítiques de baix a dalt o «bottom up» amb el corresponent seguiment i avaluació amb vista a una millora contínua dels objectius i resultats de les actuacions i prestacions locals. No obstant això, cal partir de la potestat reglamentària i autoorganitzativa local i que aquesta participació no pot limitar les facultats de decisió dels corresponents òrgans representatius.

A grans trets, la problemàtica sobre la qual es pretén actuar, no es sols complir la necessària adaptació de la Llei 8/2010, de 23 de juny de la Generalitat, a la legislació estatal bàsica vigent en matèria de règim local sinó oxigenar l'administració i governs locals enfront de l'opacitat amb

l'objectiu de donar solucions als dèficits democràtics actuals en l'àmbit local, com administració garant de serveis sostenibles i de qualitat.

b) Necessitat i oportunitat de l'aprovació

L'elaboració de l'avantprojecte de llei que es proposa resulta necessària per fer front a les qüestions referenciades, per a modernitzar l'administració local, fer efectiva l'autonomia local i el principi de subsidiarietat, promoure la millora de la qualitat institucional dels governs locals de la Comunitat Valenciana, sota els principis de transparència i participació, així com la promoció d'un model de relacions interadministratives relacional, obert i multinivell.

D'acord amb el que s'ha exposat, es considera necessària i oportuna l'aprovació d'una nova llei, que a més d'adequar-se a l'actual legislació estatal bàsica en matèria de règim local, regule i actue sobre les esmentades qüestions.

c) Objectius

Mitjançant aquesta iniciativa es pretén establir unes noves regles del joc per a regenerar els governs i la gestió pública local, a més d'enfortir els governs locals, amb l'objectiu d'adaptar-se a l'actual entorn social, econòmic i tecnològic, amb més connexions interinstitucionals, una major transparència i participació ciutadana, en definitiva, un autogovern més democràtic:

- 1) Enfortir l'autonomia local, competències i finançament local.
- 2) Millorar i regular les relacions entre la Generalitat i les entitats locals.
- 3) Reforçar el concepte de bon govern local, principis ètics i de conducta i rendició de comptes.
- 4) Reforçar els conceptes de transparència, govern obert local i publicitat activa.
- 5) Impulsar el paper proactiu de la ciutadania, generadora de valor públic.
- 6) Regular l'estatut dels membres de les entitats locals, drets i obligacions i en especial garantir els seus drets retributius.
- 7) Regular el sector públic institucional local i en especial els consorcis com a ens instrumentals dependents o vinculats a l'Administració local on estiguen adscrits.
- 8) Regulació de règims especials de municipis des d'una visió estratègica.
- 9) Regulació del règim autònom dels funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

d) Possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

Atesos els problemes i objectius que es pretenen perseguir amb aquesta iniciativa i des d'una visió integral, s'estima convenient i necessària una nova llei que desenvolupe totes les qüestions relacionades amb el bon govern local, transparència, participació ciutadana, des del principi de seguretat jurídica evitant la dispersió normativa i atenent la deguda simplificació normativa.

No obstant això, pel que fa a la vigència de la Llei 8/2010, caldria plantejar, basant-se en la visió

integral de la iniciativa proposada, en uns casos, la derogació de determinats preceptes i en altres casos la seua modificació per adaptar-se a l'actual legislació estatal bàsica en matèria de règim local.

EL DIRECTOR GENERAL D'ADMINISTRACIÓ LOCAL